

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม
ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฆ่
ตำบลบัลลังก์ อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

Factors Related to Self-care Behaviors Among Social Bound in Sra Takhe
Sub-District Health Promotion Hospital, Banlang Sub-District,
Non Thai District, Nakhon Ratchasima Province

วันรับ	01/10/2564
วันแก้ไข	10/10/2564
วันตอบรับ	20/10/2564

สุदारัตน์ ชูพันธ์

คณะสาธารณสุขศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

Sudarat Choopan

Faculty of Science and Technology, Phanomwan College of Technology

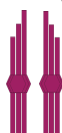
* Corresponding author; E-mail: Sudarat_042528@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฆ่ ตำบลบัลลังก์ อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างคือผู้สูงอายุที่อยู่ในกลุ่มติดสังคม (ADL 12-20 คะแนน) เป็นผู้สูงอายุที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมได้ ที่ได้รับการคัดกรองจากบุคลากรทางด้านสาธารณสุข จำนวน 180 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุติดสังคมส่วนใหญ่มีความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเอง อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 94.4 มีทัศนคติเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง อยู่ในระดับดี ร้อยละ 78.8 และมีพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพตนเอง อยู่ในระดับดี ร้อยละ 87.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $P\text{-value} > 0.05$ ด้านความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเอง และทัศนคติเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.35, 0.27$ และ $P\text{-value} < 0.01$) ตามลำดับ

คำสำคัญ : พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง, ผู้สูงอายุติดสังคม

ABSTRACT

This research is a descriptive research and aimed to study the factors related to self-care behaviors among social bound in Sra Takhe sub-district health promotion hospital, Banlang sub-district, Non Thai district, Nakhon Ratchasima province. The samples is social bound (ADL 12–20 points) were 180 people. Data were collected by interview. Descriptive data were analyzed by descriptive statistics such as frequency percentage and standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The results showed that most of the social bound had knowledge about self-care at a high level, 94.4%, attitudes about self-care at a good level, 78.8% and had behaviors to take care of their own health at a good level of 87.2%. The factors related to self-care behaviors among social bound of found Individual factors include age and education level had the related to the self-care behaviors of the social bond with statistical significance at (P-value >0.05). The Knowledge of self-health care and attitudes about self-care had related to the self-care behaviors of the social bond with statistical significance at (r=0.356, 0.275 and P-value <0.01).

Keyword : Self care behaviors, Social bound

บทนำ

ในศตวรรษ 21 การสูงวัยของประชากรเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลก เป็นผลมาจากการที่อัตราการเกิดของประเทศต่างๆ ได้ลดต่ำลง ในขณะที่ ผู้คนมีอายุยืนยาวขึ้น องค์การสหประชาชาติ ได้ประเมินสถานการณ์ประชากรทั่วโลกที่กำลังมีช่วงชีวิตที่ยืนยาวขึ้น เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่คนส่วนใหญ่มีชีวิตอยู่ในช่วงวัย 60 ปี ซึ่งมีถึง 125 ล้านคน ที่มีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 80 ปี โดยร้อยละ 80.0 ของผู้สูงอายุทั้งหมด มีเศรษฐกิจอยู่ในระดับต่ำ (WHO, 2014) สอดคล้องกับการศึกษาของ Christian Lindmeier ที่กล่าวว่า อายุขัยของประชากรทั่วโลกเพิ่มขึ้น โดยในปี

2020 จำนวนประชากรที่อายุ 60 ปี จะมีจำนวนมากกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า 5 ปี และในปี 2050 ประชากรทั่วโลกที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป คาดว่าจะมีรวมกัน ถึงราว 2,000 ล้านคน ซึ่งร้อยละ 80.0 ของผู้สูงอายุเหล่านี้จะอาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีพื้นฐานรายได้ต่ำจนไปถึงรายได้ปานกลางของประเทศ องค์การสหประชาชาติ (United Nations) กำหนดไว้ว่า ประเทศใดมีประชากรอายุ 60 ปี ขึ้นไป สัดส่วนเกินร้อยละ 10.0 ของประชากรทั้งประเทศ ถือว่าประเทศนั้นได้ก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) เมื่อสัดส่วน

ประชากร อายุ 60 ปี ขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศ ดังนั้นปัจจุบันประเทศไทย จึงนับได้ว่าเป็นสังคมผู้สูงอายุ โดยประเทศไทยได้ เข้าสู่ “สังคมสูงอายุ” ตั้งแต่ พ.ศ.2549 ซึ่งมีอัตรา ผู้สูงอายุถึงร้อยละ 11.0 ในปี 2560 ประเทศไทยมี ประชากรผู้สูงอายุ 60 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 17.0 ของประชากรทั้งหมด คาดประมาณว่า ในปี 2568 ประเทศไทยจะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่าง สมบูรณ์ (The Situation of The Elderly in Thailand, 2017) จากข้อมูลของมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนา ผู้สูงอายุไทย และสถาบันวิจัยสังคมและประชากร มหาวิทยาลัยมหิดล ระบุว่า ในปี 2560 ประเทศไทยมีประชากรผู้สูงอายุ (บุคคลที่มีอายุ มากกว่า 60 ปี) อยู่ราวๆ 11.3 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 17.1 ของประชากรทั้งหมดในประเทศไทย แบ่งเป็น ผู้สูงอายุเพศชาย ร้อยละ 44.9 และผู้สูงอายุเพศ หญิง ร้อยละ 55.1 (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ สร้างเสริมสุขภาพ, 2562) และในจังหวัดนครราชสีมา ได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (สำนักงานสถิติจังหวัด นครราชสีมา, 2560) โดยมีอัตราผู้สูงอายุมากกว่า ร้อยละ 10.0 ของประชากรทั้งจังหวัด และมีการ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากข้อมูลปี 2560 พบว่า มีการ เพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุ จังหวัดนครราชสีมา มีอัตราที่ สูงกว่า ร้อยละ 19.07 คาดว่าอีก 10 ปี จังหวัด นครราชสีมาจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์มี ผู้สูงอายุร้อยละ 20.0 ของประชากรทั้งจังหวัด

จากข้อมูลการสำรวจของโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฆ่ ตำบลบัลลังก์ อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ในปี พ.ศ. 2563 ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฆ่ พบว่า มีประชากร ผู้สูงอายุ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 605 คน และพบว่า

มีผู้สูงอายุที่อยู่ในกลุ่มติดสังคม ที่มีระดับ ADL อยู่ ที่ 12 – 20 คะแนน จำนวน 326 คน

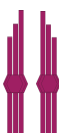
จากข้อมูลสนับสนุนข้างต้น ทางผู้วิจัยจึงมี ความประสงค์ที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ ใน เขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบลสระตะเฆ่ ตำบลบัลลังก์ อำเภอนน ไทย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อใช้เป็นแนวทางใน การพัฒนา และใช้เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายในการ ดูแลผู้สูงอายุอย่างยั่งยืน เพราะชีวิตที่มีสุขภาพที่ดี เป็นชีวิตที่ปรารถนาของคนทุกคน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ในการดูแลสุขภาพ ตนเอง ที่สนใจเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ ติดสังคม
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเอง และทัศนคติ เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง กับพฤติกรรมการ ดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้สูงอายุติดสังคมที่ช่วยเหลือตนเองได้ดี ที่ได้รับการ คัดกรองจากบุคลากรทางด้านสาธารณสุข (ADL 12-20 คะแนน) ที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฆ่ ตำบลบัลลังก์ อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ทั้งสิ้น 7 หมู่บ้าน จำนวนทั้งหมด 326 คน (ข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2563)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฒ่า ตำบลบัลลังก์ อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา โดยปัจจัยนำ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ปัจจัยด้านความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม ทักษะคติในการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ตำบลสระตะเฒ่า ตำบลบัลลังก์ อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้สูงอายุที่อยู่ในกลุ่มติดสังคม (ADL 12-20 คะแนน) เป็นผู้สูงอายุที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมได้ ที่ได้รับการคัดกรองจากบุคลากรทางด้านสาธารณสุข ที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฒ่า ตำบลบัลลังก์ อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 180 คน โดยจากสูตรคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane, (1973)

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

2.2 ความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม

2.3 ทักษะคติเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม

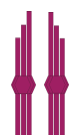
2.4 พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขออนุญาตพื้นที่เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูล ทำความเข้าใจกับกลุ่มตัวอย่างขออนุญาตชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัยชี้แจงในเรื่องการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนเริ่มทำการลงพื้นที่ คณะผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับกลุ่มผู้นำชุมชนและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ก่อนเริ่มการเก็บข้อมูลได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการซักถามตามแบบสัมภาษณ์ เพื่อขอความร่วมมือและความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายก่อน และให้อิสระในการตัดสินใจในการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะถูกเก็บเป็นความลับ และใช้รหัสแทนในการนำมาวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนั้น การนำเสนอจะเป็นในรูปแบบภาพรวมของชุมชน และให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสัมภาษณ์ปัจจัยส่วนบุคคล และด้านความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม ทักษะคติเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม ดำเนินการเก็บข้อมูล นำแบบสัมภาษณ์มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ และสรุปข้อมูลลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเอง ทักษะคติเกี่ยวกับ

พฤติกรรม การดูแลสุขภาพตนเอง และพฤติกรรม การดูแลสุขภาพตนเอง ด้วยสถิติการแจกแจง ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเอง และทัศนคติ เกี่ยวกับพฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเอง กับ พฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติด สังกะยม ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์ สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการ วิจัย ดังนี้

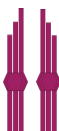
1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุติดสังกะยมใน เขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลสระตะเฆ่ ตำบลบัลลังก์ อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้สูงอายุติดสังกะยมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.3 อยู่ในช่วงอายุ 70– 79 ร้อยละ 57.2 มีน้ำหนัก 40–50 กิโลกรัม ร้อย ละ 48.9 ส่วนสูงอยู่ในช่วง 141–150 เซนติเมตร เป็น ร้อยละ 39.4 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ใน ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 98.9 ส่วนใหญ่มี สถานภาพสมรส ร้อยละ 78.3 มีโรคประจำตัวเป็น โรคเบาหวาน ร้อยละ 31.7 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ ในช่วง 1,001–3,000 บาท ร้อยละ 56.7 และ ผู้สูงอายุติดสังกะยมจะอาศัยอยู่กับคู่สมรสเป็นส่วน ใหญ่ ร้อยละ 67.2

2. ความรู้ในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุติด สังกะยมที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฆ่ พบว่า ผู้สูงอายุติด สังกะยมมีความรู้อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 94.4 รองลงมาคือความรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 5.0 และความรู้ที่อยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 0.6

3. ทัศนคติเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง ของผู้สูงอายุติดสังกะยมที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระ ตะเฆ่ พบว่าผู้สูงอายุมีทัศนคติอยู่ในระดับดี ร้อยละ 78.8 อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 20.6 และมีทัศนคติอยู่ในระดับไม่ดี ร้อยละ 0.6

4. พฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเองของ ผู้สูงอายุติดสังกะยมในเขตพื้นที่ รับผิดชอบ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฆ่ ตำบล บัลลังก์ อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้สูงอายุติดสังกะยมมีพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพ ตนเอง อยู่ในระดับดี ร้อยละ 87.2 รองลงมาคือ อยู่ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 12.8

5. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับพฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ ติดสังกะยมที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ รับผิดชอบ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฆ่ อำเภอ โนนไทย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า อายุ และ ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังกะยม อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.64, 0.86$ และ $P\text{-value} < .05$) ตามลำดับ

6. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการดูแลตนเอง และทัศนคติเกี่ยวกับการดูแลตนเองกับพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฒ่า พบว่า ความรู้ในการดูแลตนเอง และทัศนคติเกี่ยวกับการดูแลตนเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฒ่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.356$, 0.275 และ $P\text{-value} < .01$) ตามลำดับ

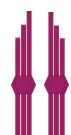
อภิปรายผล

อภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความรู้ในการดูแลตนเอง และทัศนคติเกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้สูงอายุสังคม ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฒ่า ตำบลบัลลังก์ อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับดี ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ในการดูแลตนเอง และทัศนคติเกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้สูงอายุสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 2.94$, $SD.= 0.25$) และ ($\bar{X}= 2.78$, $SD.= 0.42$) ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กชกร ศิวปรียากุล (2563) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ อำเภอเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าเจตคติเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ อยู่ในระดับสูง ($\bar{X}= 3.99$, $SD.= 0.39$)

สมมติฐานที่ 2 พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฒ่า ตำบลบัลลังก์ อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับดี ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฒ่า อยู่ในระดับดี ($\bar{X}= 2.87$, $SD.= 0.335$) เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา ปัญญาธร (2557) ศึกษาเรื่องการดูแลผู้สูงอายุของผู้ดูแลในครอบครัว บ้านหนองตะเภา อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่ามีการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ อยู่ในระดับดี ($\bar{X}= 4.33$, $SD.= 0.39$)

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม ในเขตพื้นที่รับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฒ่า ตำบลบัลลังก์ อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า อายุ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r= 0.64$, 0.86 และ $P\text{-value} < .05$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ความสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริสุข นาคะเสนีย์ (2561) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุและระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน

มีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองที่สัมพันธ์กัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 4 ความรู้ในการดูแลตนเอง
และทัศนคติเกี่ยวกับการดูแลตนเอง มีความ
สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของ
ผู้สูงอายุติดสังคม ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสระตะเฒ่า ตำบล
บัลลังก์ อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ในการดูแลสุขภาพ
ตนเอง และทัศนคติเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง
มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ
ตนเองของผู้สูงอายุติดสังคม อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ ($r=0.35, 0.27$ และ $P\text{-value} < 0.01$)
ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ มีความ
สอดคล้องกับงานวิจัยของกชกร ศิวปรียากุล
(2563) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ
ตนเองของผู้สูงอายุ อำเภอเมือง จังหวัด
สุราษฎร์ธานี พบว่า เจตคติเกี่ยวกับการดูแล
สุขภาพมีความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์กับ
พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .001

เอกสารอ้างอิง

- กชกร ศิวปรียากุล. (2563). พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางสุขภาพ*, 3(1), 1-14.
- กาญจนา ปัญญาธร. (2557). การดูแลผู้สูงอายุของผู้ดูแลในครอบครัว บ้านหนองตะไก่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. *วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ*, 32(4), 33-39.

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในทางวิชาการ

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุน
และส่งเสริมให้ครอบครัวมีบทบาทในการดูแล
ผู้สูงอายุติดสังคมนอกจากนี้รัฐบาลและองค์กร
เอกชนควรจัดให้มีมาตรการหรือบริการในการ
สนับสนุนครอบครัวที่เลี้ยงดูผู้สูงอายุติดสังคม
โดยเฉพาะครอบครัวที่มีรายได้น้อย

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

2.1 หน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดอบรม
อาชีพที่เหมาะสมกับวัยของผู้สูงอายุติดสังคม

2.2 หน่วยงานท้องถิ่นควรสนับสนุนให้
ครอบครัว/เยาวชนของผู้สูงอายุควรให้ความสนใจ
ดูแลผู้สูงอายุอย่างใกล้ชิดกัน เพื่อเสริมสร้างความ
อบอุ่นและให้การยอมรับแก่ผู้สูงอายุติดสังคม

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรทำการวิจัยหรือประเมินผลด้าน
ความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุติดสังคมกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อนำผลวิจัยดังกล่าว
ไปวางแผน ปรับปรุงกลยุทธ์ในการให้ความ
ช่วยเหลือ หรือการสร้างนโยบายใหม่ เพื่อรองรับ
ความต้องการของผู้สูงอายุติดสังคมต่อไป

ศิริสุข นาคะเสนีย์. (2561). พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ ในกรุงเทพมหานคร.
วารสารวิจัยรำไพพรรณี, 12(1), 39-48.

United Nations. (2017). *World Population Ageing 2017*. Retrieved from <https://www.un.org/en/development/desa/population/theme/ageing/WPA2017.asp>

World Health Organization. (2014). *Department of Health Statistics and Information Systems*.
Health Statistics and Information Systems.

Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third editio. Newyork : Harper and
Row Publication.

